

NUMMER 12½

April - 2024

100
1830
2024

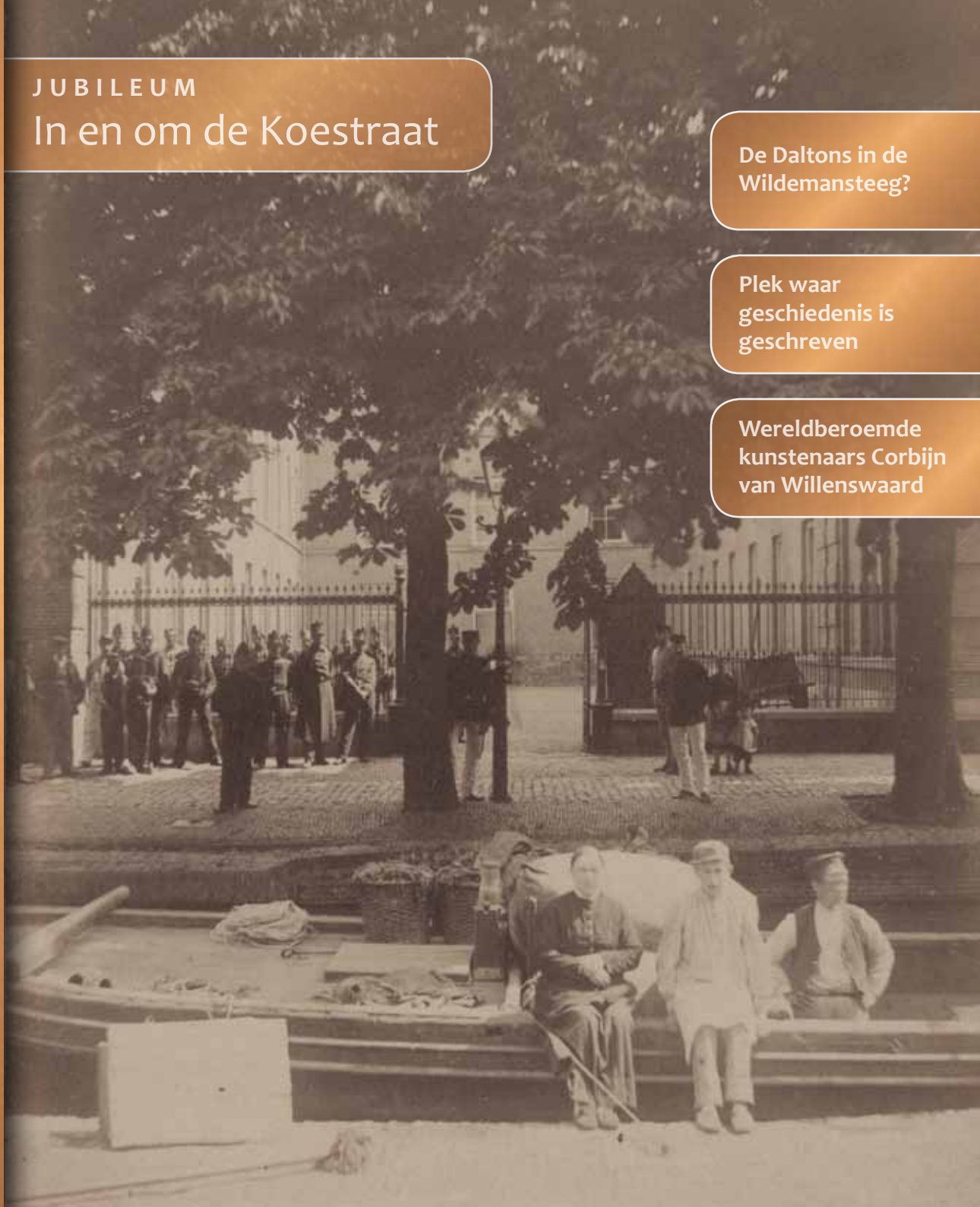
JUBILEUM

In en om de Koestraat

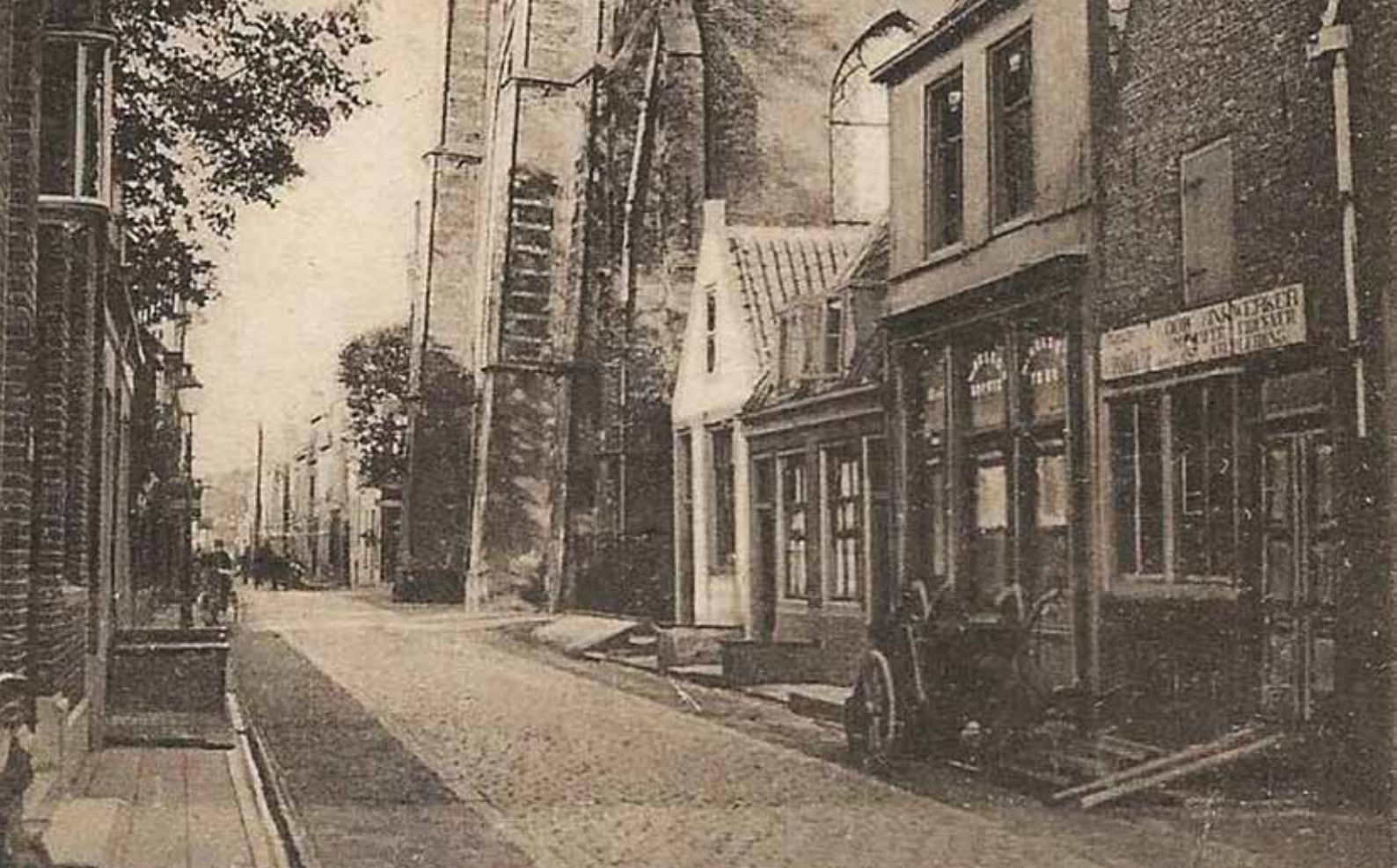
De Daltons in de
Wildemansteeg?

Plek waar
geschiedenis is
geschreven

Wereldberoemde
kunstenaars Corbijn
van Willenswaard

'Scoenhove'
is een uitgave van
de Historische
Vereniging Schoonhoven

COLOFON

'Scoenhove' is een uitgave van de Historische Vereniging Schoonhoven | April 2024

Foto cover: *Een oude foto van de kazerne aan de Oude Haven, waar Hendrik Jacob Jut – een van de hoofdpersonen uit 'De Daltons uit de Wildemanssteeg' – enige tijd als militair bivakkeerde.*

Tekst en afbeeldingen mogen niet zonder toestemming van de auteurs worden hergebruikt.

HOOFDREDACTIE Peter van der Zwaal

EINDREDACTIE Lucy Beker

VORMGEVING Leo de Kluijver

TEKST Paul Beetsma, Lucy Beker, Huib Geuze, Leo de Kluijver en Ton Peltenburg.

scoenhove@historischeverenigingschoonhoven.nl

www.historischeverenigingschoonhoven.nl

Feestwoord

Van harte gefeliciteerd, beste leden met dit extra nummer van Scoenhove om te vieren dat we al 12 nummers gepubliceerd hebben en de 13e op stapel staat. We noemen het nummer 12½, ons koperen jubileum, met een bijzondere inhoud. In dit nummer staan namelijk vruchten van geschiedeniswerkplaatsen die we in het najaar van 2023 georganiseerd hebben.

GESCHIEDENISWERKPLAATS

De Geschiedeniswerkplaats Schoonhoven is een cursus waarin de deelnemers zelf aan de slag gaan met een onderzoek. De eerste werkplaats had 'monumenten' als onderwerp (vruchten hiervan komen in een volgende Scoenhove), de tweede ging over genealogie en huizenonderzoek.

Bij deze laatste cursus werd de deelnemers geleerd welke (online) bronnen er zijn om genealogisch onderzoek te doen en wat je over huizen kunt vinden in het kadaster en ten slotte hoe je al die gegevens kunt combineren met bijvoorbeeld (online) krantenberichten.

In dit nummer laten drie deelnemers de rijke opbrengst van hun werk zien. Paul Beetsma en Huib Geuze vertellen het verhaal van hun huizen, allebei aan de Koestraat, Lucy Beker

dook in de geschiedenis van het pand aan de Haven waar de Schoonhovensche Courant jarenlang gemaakt werd en waar zij haar loopbaan ooit begon.

Leo de Kluijver komt met bijzondere familiegeschiedenis die zich goeddeels afspeelt in de nu verdwenen Wildemansteeg, tussen de Koestraat en de Haven.

Op naar de volgende 12½!

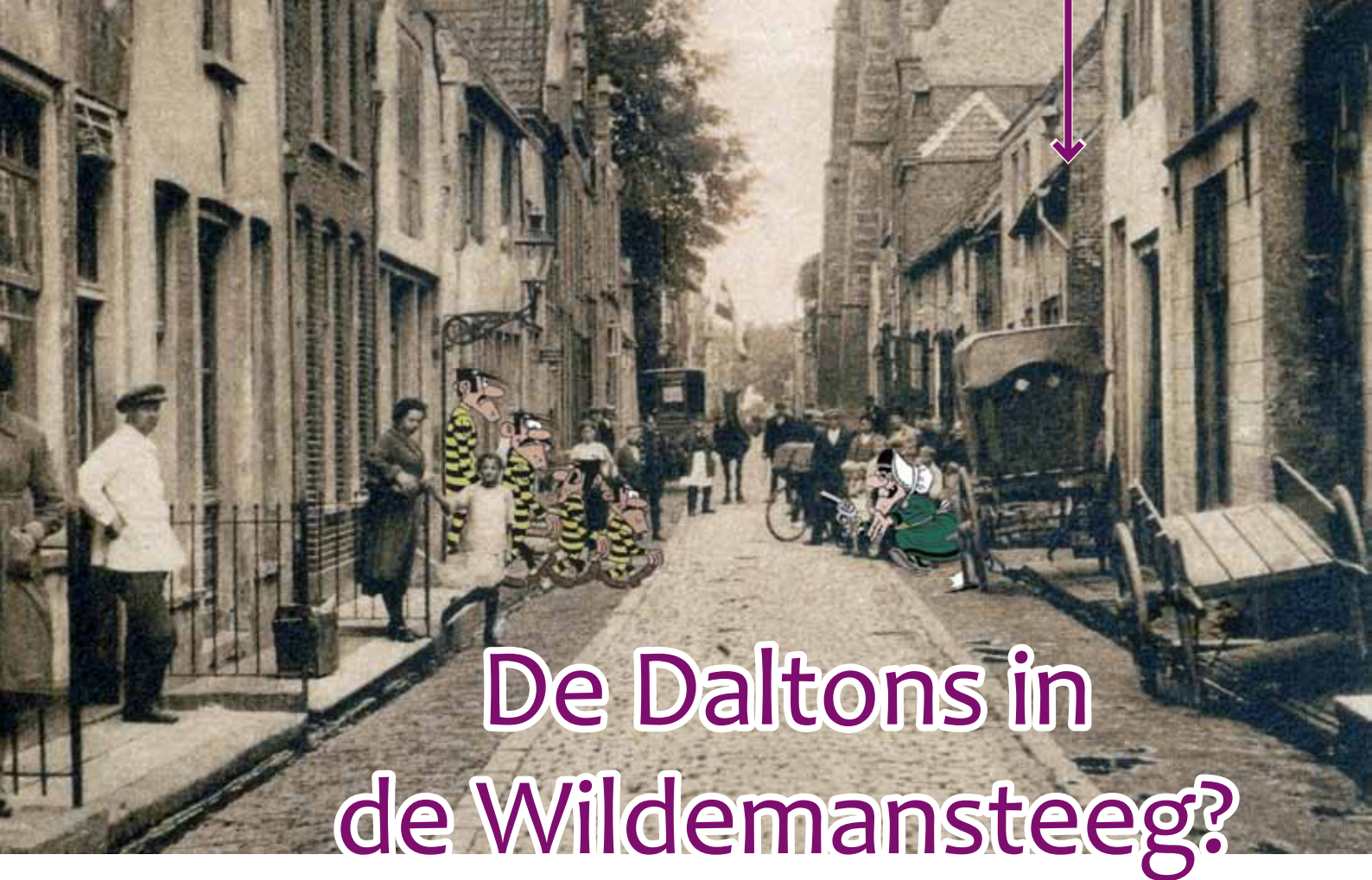

*Peter van der Zwaal
Secretaris, hoofdredacteur*

*Een idyllisch
kiekje uit het
begin van de
twintigste eeuw,
kijkend door de
Koestraat vanuit
de zuidelijke
kant naar het
noorden*

De gebruikte bronnen en leessuggesties staan op de website. Bij sommige artikelen is er meer tekst dan in Scoenhove is opgenomen. Scan de QR-code voor aanvullende informatie.

De Daltons in de Wildemansteeg?

Koestraat met bij de pijl het huis 'De Wildeman'; vóór dit huis loopt de Appelstraat vanwaaruit, achter dit huis, de Wildemansteeg liep

Het is ergens eind maart 1873 als twee boerenjongens de stad Schoonhoven naderen. Ze houden stil, omdat ze een geluid horen: het lijkt of er iemand met een schep aan het graven is. Zo laat nog? Je kunt haast niets meer zien!

Als ze vlakbij een brug in de weg zijn, maakt zich een persoon los uit het schemerdonker dat de landerijen hier buiten de stad langzaamaan opslokt. De jongens schrikken: wat gebeurt daar? Ondanks de schrik voor de schim, zien ze dat het

een vrouw is. Even aarzelen ze, vanwege de schop die ze in haar handen heeft, maar al snel zetten ze de achtervolging in. De vrouw heeft een tamelijk goede conditie en weet de jongens lange tijd voor te blijven. Even denken ze nog

dat het een dienstmeid is, maar als ze dichterbij komen zien ze dat het een vrouw van middelbare leeftijd is. Dreigend probeert de vrouw hen weg te jagen, maar ze blijven haar op afstand volgen over de Oude Haven, rechtsaf de Kerkstraat in en vervolgens linksaf de Koestraat in. Als ze plots linksaf de Appelsteeg inslaat zijn ze haar kwijt. De klap van een deur verraadt echter dat de vrouw is verdwenen in een van de huisjes in de Wildemansteeg.

VERDACHTE ACTIE

Hoe de jongens hebben ontdekt wie de vrouw was is niet bekend, maar als het blijkt te gaan om de vrouw van pijpenkopmaker Franciscus Beekman, gaan er alarmbellen rinkelen. Niet in de laatste plaats op het stadhuis bij burgemeester Groenveld, wanneer hem dit wordt verteld. Een verdachte actie van de zus van een man die wordt verdacht van een dubbele moord! Het betreft een drama van 13 december 1872. Op die dag werd in Den Haag de rijke weduwe Maximiliana Theodora van der Kouwen-ten Cate in haar huis aan de Bogt van Guinea vermoord en beroofd. Ook haar dienstbode Helena (Leentje) Beeloo werd in koelen bloede vermoord.

De politie was erop gebrand de daders snel te pakken. Vrij snel werd een verdachte opgepakt die zou zijn gesignaleerd bij het huis, die avond: Isaac Hermanus de Jong, een zand- en grind-schipper die al eens een veldwachter had verzopen en straf in Hoorn had uitgezeten.

Als partner-in-crime werd Johannes Frederik Hendrik Behagel genoemd, een 40-jarige figuur

Schoonhovensche
Courant van
23 februari 1873,
waaruit blijkt dat
AVG niet echt een
ding is voor de
politie en de pers

die de helft van zijn leven al in de gevangenis had doorgebracht. En tijdens de zoektocht naar hem, eind december 1872, werd nóg een verdachte gevonden: Jan Verlindt. Beiden verdwenen plots van de radar toen bleek dat ze werden gezocht. Rond de jaarwisseling werden ze in België gepakt en begin 1873 uitgeleverd aan Nederland.

De vrouw waar dit verhaal mee begon, is Paulina Beekman-Behagel, de zus van deze Jan Behagel *'zich ook noemende Johannes Kuipers'*.

Daarom verschijnt Adolf Frederik Beukman – hoofdcommissaris van politie uit Den Haag – begin april in de stad om de vrouw en haar man te verhoren. Hij is belast met de moordzaak en is koortsachtig bezig om de schuld van Behagel te bewijzen.

De commissaris moet hebben geweten dat moeder Johanna Catharina Behagel-Schnepper tot eind 1872 bij haar dochter Paulina heeft gewoond; moeder was eind december 1865 vanuit Rotterdam hierheen gekomen en woont in 1873 in Amsterdam bij een van haar jongste twee dochters.

Als het verhaal van deze familie niet zo triest was zou je er zomaar een strip van kunnen maken, zoals is gedaan met de Dalton-clan in de serie van Lucky Luke door Morris (Maurice De Bevere) en René Goscinny

‘DE DALTONS’?

Je kan moeder Behagel-Schnepper wel een soort ‘Ma Dalton’ noemen, want meerdere van haar kinderen hebben (gemarkeerd met een koperen driehoekje in het gezinsoverzicht op de volgende pagina) één of meer jaren achter de tralies doorgebracht. Zoon **Johannes Frederik Hendrik** dus al twintig jaar. Ook zoon **Johan Hendrik** – die sinds zijn huwelijk in 1867 in Schoonhoven woont – kreeg in 1868 (een jaar na zijn huwelijk!) vier maanden wegens desertie bij de marine. Dochter **Anna Maria** heeft zich in 1856 schuldig gemaakt aan zakkenrollen, samen met zus **Paulina** (!) en nog een oudere dame. Dochter **Johanna Maria** kreeg in Amsterdam in 1864 tweeënehalf jaar cel voor gauwdieverij.

Dochter **Paulina** – uit de Schoonhovense Wildemansteeg – kreeg zelfs driemaal gevangenisstraf: tweemaal in 1856 en eenmaal in 1859. Die laatste keer stond er achter haar naam ‘verlaten huisvrouw van Franciscus Beekman’ en werd zij vrijgesproken van het stelen van een zilveren knipje (knipsluiting van een beursje). Dit object komt later in het verhaal terug! Voor Paulina zou je een verzachtende omstandigheid kunnen aanvoeren, omdat haar dochttertje Jacomina (nog geen 5 jaar) van 27 maart tot 22 mei 1856 op de vrouwenafdeling in het Buitengasthuis moest worden verpleegd. Een kostenpost; en geld was in de familie regelmatig een probleem.

Je zou deze toestand kunnen wijten aan het vroege overlijden van vader Johannes Frederik Hendrik Behagel sr. die reeds op 16 juli 1854 in Den Haag overleed. Toch waren de eersten die

strafbaar gedrag vertoonden in het gezin toen al volwassen; alleen de jongste zoon en dochter waren respectievelijk 14 en 11 jaar.

Vader Johannes Frederik Hendrik Behagel sr. verloor zelf ook vroeg zijn vader: meester verver en vergulder (restauratieschilder) Paulus Behagel. Vader en zoon werden allebei 58 jaar!

In de 's-Gravenhaagsche Courant van 25 november 1822 maakt oma Behagel-Kanzelaar het overlijden van opa Paulus Behagel bekend en kondigt aan dat haar zoon Johannes Frederik Hendrik Behagel (al vier jaar met Johanna Catharina Schnepper getrouwd) de zaak voortzet

Moeder Johanna Catharina Schnepper gaat na het overlijden van haar man naar Amsterdam en verhuist eind november 1859 naar de Walensteeg in Rotterdam – naast het weeshuis – met de jongste twee kinderen en dochter Anna Maria die al een kind heeft (dat tijdens haar gevangenschap in Gouda werd geboren). Mei 1862 vestigt ook zoon Jan Hendrik (J.F.H. jr.) zich bij zijn moeder, maar hij belandt al in oktober in de gevangenis te Hoorn. Zus Anna Maria vertrekt door haar huwelijk eind 1860 naar Schiedam en de jongste dochter, Wilhelmina Maria Sophia Louisa, gaat naar Den Haag terug.

Walensteeg, Rotterdam, 1908; zou zo de Wildemansteeg er ook hebben uitgezien? Waarschijnlijk nog kleiner.

DE WILDEMANSTEEG

In 1873 vinden we Paulina en Frans Beekman in de Wildemansteeg te Schoonhoven; een zijsteegje van de Appelstraat (tussen Koestraat en Haven); niet veel meer dan een binnenplaatsje achter het huidige Koestraat 45-47. Het steegje bestond al in de middeleeuwen en was vernoemd naar een herberg 'in de Coestraet daar de Wildeman uthang' op de noordoostelijke hoek Koestraat-Appelstraat. In die tijd zijn daarachter enkele bergingen met bovenwoninkjes.

Eerst woonden Frans en Paulina Beekman nog enkele jaren in de Uitdragersstraat. Zowel daar als hier in de Wildemansteeg woonde naast hun dochter Jacomina ook een nichtje Catharina Maria Behagel (nog een baby; misschien uit huis geplaatst) in huis. En mogelijk heeft ook broer

Johannes Frederik Hendrik Behagel

zoon van Paulus Behagel en Marie Kanselaar; (beroep: verver)
d 19-06-1796 Den Haag – † 16-07-1854 in 's-Gravenhage
gehuwd: 20-08-1817 's-Gravenhage

Johanna Catharina Schnepper

dochter van Johan Henrich Schnepper en Paulina Carriere
d 02-12-1796 's-Gravenhage – † 19-01-1875 Amsterdam

Hun kinderen:

1. **Andries**
* 02-05-1818 's-Gravenhage – † 02-08-1891 's-Gravenhage
Trouwt op 29-10-1845 te 's-Gravenhage met Maria Hertelie
2. **Johanna Frederika Hendrika**
* 12-04-1820 's-Gravenhage – † 08-06-1903 's-Gravenhage
Trouwt 27-10-1841 te 's-Gravenhage met Hendrikus Struijs
3. **Paulina**
* 10-03-1822 's-Gravenhage – † 03-06-1899 's-Gravenhage
Trouwt op 24-09-1851 de 's-Gravenhage met Franciscus Beekman
4. **Catharina Hendrica** * 16-10-1824 's-Gravenhage – † 19-11-1824 's-Gravenhage
5. **Johannes Fredrik Hendrik**
* 29-10-1825 's-Gravenhage – † 16-12-1825 's-Gravenhage
6. **Doodgeboren zoontje** * † 08-12-1826 's-Gravenhage
7. **Johannes Frederik Hendrik**
* 30-11-1827 's-Gravenhage – † 03-07-1914 Rotterdam
Trouwt op 03-02-1875 te Rotterdam met Anna Engelina de Puij
8. **Willem Frederik** * 20-06-1830 's-Gravenhage – † 27-02-1852 Leiden
9. **Anna Maria** * 27-01-1833 's-Gravenhage – † 16-01-1881 's-Gravenhage
Trouwt 1. op 27-12-1860 te Rotterdam met Pieter Jacobus Johannes Termaaten (42 jr)
Trouwt 2. op 28-02-1871 te Nieuwpoort met Jan van der Ham (weduwnaar van Elizabeth van der Perk).
10. **Frederika Louisa Wilhelmina**
* 18-09-1835 's-Gravenhage – † 15-05-1922 Amsterdam
Trouwt op 14-07-1858 te Amsterdam met Petrus Bernardus Vermij
11. **Johan Hendrik** * 22-09-1839 's-Gravenhage – † 14-09-1904 Amsterdam
Trouwt 1. op 10-10-1867 te Schoonhoven met Apollonia van Arkel (geboren te Schoonhoven)
Trouwt 2. op 25-04-1883 te Amsterdam met Jannigje Lammoreé (geboren te Schoonhoven, weduwe van Johannes Schenk)
12. **Wilhelmina Maria Sophia Louisa**
* 28-12-1842 's-Gravenhage – † 27-09-1934 Amsterdam
Trouwt op 04-10-1871 te Amsterdam met Cornelis van der Pek

Jan Hendrik er eind 1872 onderdak gezocht.

Dochter Jacomina heeft in haar kinderjaren ook korte tijd in het stadsarmhuis in Rotterdam gewoond, daarna verhuisden Paulina en Frans naar Maastricht. Ook Frans' blazoen is niet onbevlekt: hij deserteerde en moest een tijdje 'brommen'. Blijkbaar heeft hij ook korte tijd zijn vrouw verlaten; maar wat was er eerst: de criminaliteit van Pauline of de verlating?

Hier in Schoonhoven lijkt het alsof het gezinsleven in rustiger vaarwater is gekomen... Totdat broer Jan Hendrik blijkbaar roet in het eten gooit met een moordaanslag.

EEN ZILVER KNIPJE VAN DE WEDUWE?

Waarom kwam de hoofdcommissaris precies hier in Schoonhoven op onderzoek? Waar zocht hij naar? Het is een ingewikkeld verhaal dat een raar leven is gaan leiden, doordat de pers er zich ook mee ging bemoeien.

Links:
De Maasbode van
6 april 1873, met
veel aangedikte
informatie

Rechts:
Schoonhovensche
Courant van
24 augustus 1873
over Jacomine
Beekman en een
'gestolen' knipje

Jongstleden Dinsdag ontwaarden twee boerenjongens, op den straatweg van Schoonhoven naar Gouda, vrouw Beekman, gehuwd met een te Schoonhoven woonachtigen broeder van den verdachten Behagel, met haar handen wroetende in den grond, nabij eene brug. Op het zien der jongens nam zij de vlucht.

Hiervan deden de beide jongelieden aangifte bij den Burgemeester van Schoonhoven, die daarop Beekman en diens huisvrouw arresteerde, terwijl de Burgemeester onmiddellijk den heer commissaris van politie Beekman naar Schoonhoven ontbood.

Deze ambtenaar begaf zich gister derwaarts, deed huiszoeking in de woning van Beekman en stelde voorts allerlei nasporingen in het werk, allen in verband tot de mogelijkheid, dat de bij mevrouw van der Kouwen gestolen goederen door middel van Schoonhovensche relatien der moordenaars zouden zijn verborgen.

Hoewel nu Beekman en zijn vrouw door den heer Beekman weder op vrije voeten zijn gesteld, wist deze ijverige en talentvolle ambtenaar toch nieuwe aanduidingen en informatien te verkrijgen, voor de instructie der zaak van uitsnemend gewicht.

Vrijwel zeker had de hoofdcommissaris het idee dat de voortvluchtige Behagel bij zijn zus in Schoonhoven is geweest na zijn vlucht uit Den Haag. Hij komt rechercheren in februari 1873 en komt in april nogmaals, maar nu met zijn rechercheurs Metz en Hardenberg.

Ze keren onverrichterzake naar huis terug. Maar in augustus weet iemand in Den Haag te vertellen dat een dienstmeisje aldaar in het bezit zou zijn van een zilveren knipje, dat van de vermoorde weduwe Van der Kouwen is geweest.

Eene belangrijke schrede voorwaarts is gedaan tot meerdere ontdekking of beter gezegd tot meerdere schuldovertuiging van de drie verdachten van den moord en diefstal, gepleegd in den nacht van den 13n op den 14n December 1872. De nicht van Behagel, dienstbode te 's Hage, n. l. is in het bezit gevonden van een zilveren knipje, dat mevr. de wed. v. d. K. altoos bij zich had. Hetzelfde geldbeursje zit, naar men wil, niet meer aan het knipje, maar in weerswil daarvan en niettegenstaande de verzekering van de dienstbode, dat zij het reeds geruimen tijd te voren van hare moeder, vrouw B., te Schoonhoven, had gekregen, hebben vijf getuigen bij de politie reeds verklaard dat het aan hen vertoonde knipje aan mevr. v. d. K. toebehoorde. Eene vriendin en eene naaister, die veel bij de verslagene aan huis kwamen en voor deze meermalen uit het knipje kleine betalingen hebben gedaan, moeten het dadelijk hebben herkend. Deze ontdekking is nog de meest gewichtige, die men in deze zaak gedaan heeft.

Dit wordt direct serieus opgepakt, omdat dit dienstmeisje Jacomina Beekman is, een nichtje van de verdachte Behagel dus!

MOORD IN DE BOGT VAN GUINEA

De vermoorde rijke weduwe en haar dienstmeid worden in bijna alle landelijke kranten genoemd

en het wordt al snel een zaak waar veel burgers iets van vinden. Er ontstaat bij de politie een zenuwachtige drive om een dader te pakken.

Naast schipper Isaac de Jong is men dus ook op zoek naar Jan Hendrik Behagel. Beiden passen in het 'plaatje' dat getuigen schetsen. De Jong zit al vast, maar Behagel en ook Verlindt blijken in België te zitten. Mogelijk bracht Behagel tijdens zijn vlucht een kort bezoekje aan zijn zus in Schoonhoven en heeft Paulina's actie bij de brug ginds buiten de stad daar iets mee te maken!

De pers duikt er ook op en elk stadium van de uitlevering van Behagel en Verlindt wordt beschreven. Soms ook aangedikt! Het probleem blijft dat justitie, met name hoofdcommissaris Beukman, de tenlastelegging niet sluitend kan krijgen. Ze dwingen de verdachten tot bekennen, maar hun verhalen kloppen niet met het delict.

De Jong heeft zich al bijna opgehangen in zijn cel, omdat men niet gelooft dat hij onschuldig is. Behagel schijnt een gladde tong te hebben; in de Zierikzeesche Nieuwsbode van 25 januari 1873 wordt dat zo beschreven: *"Behagel is nog geen*

40 jaar oud en heeft reeds 20 jaren in de gevangenis doorgebracht; hij heeft overigens een goed voorkomen en is aangenaam in den omgang. Ik herinner mij nog, dat toen hij eenige jaren geleden voor een zekere zaak te Rotterdam veroordeeld was, de regter tot hem zeide: "Ziet ge wel, Behagel! ik heb het u wel gezegd, dat al uw ontkennen u toch niets zou helpen, en gij toch veroordeeld zoudt worden, juist zooals ik u voorspelde." "Met allen eerbied, mijnheer de Regter!" antwoordde Behagel, "het is ook juist uitgekomen zooals ik voorspelde: onschuldig en toch veroordeeld."

Maar zijn de drie verdachten nu schuldig? De commissaris is radeloos en de pers suggereert dat deze drie wel eens niet de daders zouden kunnen zijn.

DE KOP VAN JUT

Opeens komt er een wending in het verhaal. De Engelse politie ontdekt dat er waardepapieren worden verzilverd die de nummers dragen van de bij de weduwe gestolen effecten; en de Amerikaanse politie ontdekt dat er aldaar sieraden te gelde worden gemaakt, die zijn gestolen van de weduwe! Dit kunnen de drie verdachten onmogelijk hebben gedaan.

In de loop van 1875 praat er in Rotterdam een man zijn mond voorbij, als zijn buurman hem nieuwsgierig vraagt hoe hij aan genoeg geld komt om een logement en koffiehuis aan het

Links: portretten van de weduwe Van der Kouwen en dienstmeid Leentje Beeloo, die werden vermoord op 13 december 1872 in hun huis aan de Bogt van Guinea in Den Haag

De Goudse pijpenfabriekant G.J. Wagenaar slaat er geld uit en maakt pijpenkoppen met de afbeeldingen van de vermoorde weduwe en haar dienstmeid!

De illustraties uit 'Uitvoerig verhaal van den moord van Mevr. van der Kouwen en haar dienstbode Helena Beeloo', 1876. Rechts: het huis van de weduwe in 1915, toentertijd Huijgenspark 25 (Bron: Haags Gemeentearchief).

Haagse Veer te kunnen kopen (zie linksboven). Dan gaat het snel! De man is Hendrik Jacobus Jut, op

19 juli 1851 geboren te 's-Gravenhage. In 1872 bleek zijn vriendin zwanger. Hij wilde trouwen, maar had geen geld. Hij was kelner in een luxe tent, maar toch leverde dat onvoldoende op.

Eerder had Jut zich voor tien jaar aangemeld bij de Artillerie Instructie Compagnie hier in Schoonhoven, omdat hij officier wilde worden. Na een tijdje werd hij overgeplaatst naar Haarlem, maar hij werd erg geplaagd omdat hij een bastaard was. Hij schijnt zich van zijn paard te hebben laten vallen om afgekeurd te worden.

Met het baantje van kelner wist hij zich vanaf 1870 in leven te houden in Den Haag, maar het leverde onvoldoende op om een gezin

(en ook zijn moeder Maria Geertruida Jut) te onderhouden. Zijn vriendin, de vier jaar oudere Christina (Stientje) Goedvolk, was dienstbode geweest bij de rijke weduwe Van der Kouwen, maar had sinds kort een nieuwe baan bij een neef van deze vrouw. Zij wist dus alles te liggen in huis van de weduwe.

Is de moord een uit de hand gelopen overval?

Er is veel geschreven over deze koelbloedige dubbele moord, zoals deze vier publicaties: 'Proces Jut – Verhaal van den Moord aan de Bocht van Guinea, met afbeeldingen', 'Uitvoerig verhaal van den moord van Mevr. van der Kouwen en haar dienstbode', of

Hendrik Jacob Jut (1851-1878) en Christina Goedvolk (1847-1926) trouwden op 19 februari 1873 (!) in Den Haag

'Regtsgeding tegen Hendrik Jacobus Jut en zijne huisvrouw Christina Goedvolk' en de roman 'De kop van Jut' die Johan Fabricius erover schreef.

Hendrik en Stientje trouwden op 19 februari 1873, terwijl de politie de verkeerde verdachten had gearresteerd! Ze vertrokken snel naar Amerika, maar onrust dreef hen voort: Engeland, Vught, Zuid-Afrika en tenslotte Rotterdam, waar ze in april 1875 alsnog opgepakt werden.

Dat de bevolking gerechtigheid wilde en haast zelf wraak wilde nemen op Jut – na de onterechte verdenking van het trio De Jong, Behagel & Verlindt – blijkt uit de kermistraditie 'de kop van Jut', die uit die tijd stamt. Hierbij moet men zo hard mogelijk op het hoofd van Hendrik Jut slaan.

Na twee jaar gevangenschap in Leeuwarden, overlijdt Jut plotseling. Zijn lichaam wordt ter beschikking gesteld aan de wetenschap. Men beweert dat Aletta Jacobs nog operaties op zijn lichaam heeft geoefend. Het hoofd van Jut wordt op sterk water gezet, maar dat mislukt. Toch verdwijnt zijn gezicht niet helemaal: na zijn overlijden was een gipsafdruk van zijn hoofd gemaakt, dat nog steeds in het Universiteitsmuseum te Groningen staat.

Het gipsen gelaat van Hendrik Jut

DE BEHAGELS

De drie onterechte verdachten krijgen een schadevergoeding van f 80,- en een baan aangeboden. Jan Hendrik Behagel is eerst niet vinden. In 1875 trouwt hij in Rotterdam met de onvrijwillig gescheiden Anna Engelina de Puij (1838-1920). Een krantenbericht meldt dat hij in Delfshaven in een hofje woont. Hij is dus tóch gevonden.

Paulina Behagel haalt in 1892 de krant als ze 'bij het aangaan van de kerk' in de Haven valt. In de krant staat dat zij slechtiend is. Frans overlijdt op 17 april 1899 en kort daarop verhuist Paulina naar Den Haag, waar ze al op 3 juni 1899 overlijdt. Dochter Jacomina (getrouwd met Dirk Gruijl) is al in 1885 in Gouda overleden! En de Wildemansteeg? Die bestaat niet meer, maar liet wel een spannend en onopgelost verhaal aan ons na: want wat deed Paulina daar nou bij die brug?

— Men verneemt dat door den burgemeester van Delfshaven aan Behagel, die met De Jong en Verlindt verdacht werd van den moord op mevr. v. d. Kouwen, en die thans in Delfshaven woont, namens den hoofdcommissaris van politie te 's-Gravenhage eene som van f 80 is uitgereikt.

Schoonhovensche Courant van 15 september 1876

Openlijk dank aan C. KOSTER, die in den avond van 30 November l.l., toen mijne vrouw het ongeluk had van den hoogen kaaimuur in de Haven te vallen, haar moedig nasprong en met gevaar van zijn eigen leven van een wissen dood redde.
FRANS BEEKMAN.
Schoonhoven.

Schoonhovensche Courant van 10 december 1892

Leo de Kluijver

Plek waar geschiedenis is geschreven

Het adres Haven 25 in Schoonhoven is al ruim 40 jaar de stek van een antiekwinkel. Toch weten veel Schoonhovenaren nog wel dat hier vroeger de Schoonhovensche Courant gemaakt werd. Sterker nog, dit pand is bijna 150 jaar lang, van 1832 tot 1980, in handen geweest van uitgevers. Er is op deze locatie letterlijk geschiedenis geschreven.

Dat wordt duidelijk uit huizenonderzoek, zoals we dat deze winter hebben geleerd in de Geschiedeniswerkplaats Genealogie en Huizenonderzoek van de Historische Vereniging. Voor de eindopdracht deed Lucy Beker onderzoek naar het winkelpand Haven 25, de plek waar zij zelf in 1976 haar journalistieke carrière is begonnen als 18-jarige leerling op de redactie van de Schoonhovensche Courant. Hier haar verslag.

Mijn onderzoek bracht me terug tot 1832. In dat jaar werd aan de Haven 25 voor het eerst een uitgeverij gevestigd. Daarvóór was het nog de woning van het gezin van Henricus Christiaan (Hendrik) van der Kop (1747-1829), notaris en regent van Schoonhoven.

Haven 25 in Schoonhoven is nog altijd een parel in de binnenstad. Keurig verzorgd, met bovenaan op de gevel de tekst 'Het Brabantsch Hoedje'. Deze naam is heel oud: het pand heette in 1620 al zo. In dat jaar heeft Helmich Gerrytz (Geertsz) de Bruyn, schepen te Schoonhoven, het huis 'Het Brabands Hoedje' verkocht aan Hendrick Cornelis van Dobbe. Dat vinden we in eerder in Rhenen gedaan stamboomonderzoek.

BOERENBIJBEL

De twee oudste zonen Sebastiaan (geboren in 1840) en Willem Nicolaas (1842) nemen in 1865 de zaak van hun vader over. Zij richten de firma S. en W.N. van Nooten op en beginnen in 1869 met het uitgeven van de Schoonhovensche Courant. De krant van 4 pagina's verschijnt alleen op zondag en wordt daarom al gauw de Boerenbijbel genoemd. Abonnees in Schoonhoven betalen 60 cent voor de krant – per drie maanden. Vanaf 1883 komt de krant op zaterdag uit en vanaf 1891 tweemaal per week.

Oudste broer Sebastiaan wordt maar 43 jaar oud, maar Willem Nicolaas van Nooten blijft tot zijn 66e aan het werk als boekhandelaar en

Links: Sebastiaan Eliza van Nooten (1812-1896), de oprichter van de uitgeverij, en (onder) zijn zoon Willem Nicolaas

Na zijn dood in 1829 verkocht zijn weduwe het huis in 1832 aan Sebastiaan Eliza van Nooten. Deze jonge ondernemer, op dat moment 20 jaar, werd uiteindelijk de stamvader van drie generaties van uitgevers.

Sebastiaan Eliza (1812-1896) van Nooten is zoon van de burgemeester van Lopik. Net als ik begint hij zijn carrière als 18-jarige leerling en wel bij uitgeverij Thieme in Nijmegen, waar hij het uitgeversvak leert. Na twee jaar begint hij voor zichzelf in Schoonhoven. In 1839 trouwt hij met Wilhelmina Roldanus uit Everdingen en het stel krijgt zes kinderen. Het gezin woont in de Koestraat. Aan de Haven 25 heeft Sebastiaan Eliza zijn boekhandel met kantoren en drukkerij.

De gevel van Haven 25 in 1945 na de bevrijding.
(Foto: SAMH te Gouda).

boekdrukker. In 1908 doet hij de zaak over aan zijn zoons Sebastiaan Eliza (geboren in 1869) en Sebastiaan (1871). De oudste overlijdt echter al in 1911. Dan komt er in 1915 een nieuwe firmant in de zaak, een neef met dezelfde naam (óók genoemd naar opa): Sebastiaan Eliza. Deze is geboren in 1891 in Soerabaja, waar zijn vader Johannes C.C.W. van Nooten (geboren in 1947, een jongere broer van Sebastiaan en Willem Nicolaas) leraar was. De neef is in 1914 getrouwd met Christina Siebrasse uit Zaandam. Volgens de huwelijksakte is deze jonge Sebastiaan Eliza dan *'uitgever van boekwerken'*. Vast staat dat dit jonge paar gaat wonen op de Haven 25 in Schoonhoven, want op dit adres wordt in 1915 hun zoon geboren en in 1917 een dochter. De zoon heet nu eens niet Sebastiaan, maar Johann Joachim, naar de vader van Christina.

Intussen verloopt de samenwerking binnen de firma blijkbaar niet naar wens, want de neef vertrekt al snel met zijn jonge gezin naar Breda.

Het redactielokaal aan de Haven 25 in 1932. Foto uit het jubileumnummer van de Schoonhovensche Courant bij het 100-jarig bestaan van drukkerij S. en W.N. van Nooten.

In 1918 is er volgens het kadaster nog maar één firmant in de zaak, Sebastiaan van Nooten, die dan in zijn eentje eigenaar is van vijf panden, waaronder Haven 25 en een pakhuis met tuin en een fabriek aan de Lange Weistraat.

HOOFDREDACTEUR

In 1921 is Sebastiaan van Nooten vijftig jaar en hij ziet kennelijk geen opvolgers meer in de familie. Hij verkoopt het bedrijf en de panden aan een Haagse uitgever, Aloysius Stokvis. Deze bouwt de Schoonhovensche Courant uit. De oplage stijgt sterk, de krant verschijnt nu in maar liefst 120 plaatsen, driemaal per week. De krant bevat niet alleen regionaal nieuws, de redactie volgt ook landelijke en internationale ontwikkelingen. In 1929 komt er een hoofdredacteur: Wily Kerremans. Deze neemt bij zijn komst ook meteen het hele bedrijf met de drukkerij aan de Lange Weistraat en het pand aan de Haven 25 over.

Kerremans blijft ruim twintig jaar gewaardeerd en geliefd hoofdredacteur van de

krant. Hij ontvangt een koninklijke onderscheiding en als hij eind juli 1950 overlijdt, wordt hij in de krant uitvoerig herdacht. Niet alleen als hoofdredacteur: *'Hij was meer: hij was de ziel, het hart en de motor van deze courant'*. In het verslag van zijn uitvaart staat dat zijn kist heeft gestaan in zijn privé-kantoor, waar hij zoveel artikelen had geschreven. In dezelfde ruimte dus, waar ik in 1976 als leerling-journalist mijn eerste krantenteksten schreef.

'Breaking news' werd buiten aan de Haven op een bord geschreven, zoals hier op 5 mei 1945 over de capitulatie van de Duitsers.

EINDE

Het pand Haven 25 gaat over op de kinderen Kerremans. Twee van hen, Johannes Hubertus en Thomas Kerremans, zijn journalist in Schoonhoven. Zij richten in 1959 een nieuwe vennootschap onder firma op onder de oude naam: S. en W.N. van Nooten.

In 1975 wordt alles verkocht aan Sijthoff NV, een grote uitgeverij van dagbladen in Den Haag.

Sijthoff heft de Schoonhovensche Courant als zelfstandige titel op. Weliswaar wordt de krant nog steeds driemaal per week uitgegeven, maar hij wordt alleen nog bezorgd als bijblad bij abonnees van de Goudsche Courant. Dit valt niet goed bij de inwoners van Schoonhoven. Zij vertikken het om een abonnement op de Goudsche Courant te nemen. In plaats daarvan staan zij op maandag, woensdag en vrijdag in de rij voor de deur van Haven 25 om alleen de Schoonhovense krant te kopen. En dat blijft zo tot 1980, als het vastgoed wordt verkocht aan de huidige eigenaar, die er de antiekwinkel Door de Tijd begint. Het einde van een tijdperk.

Lucy Beker

Overlijdensbericht van Willy Kerremans in de Schoonhovensche Courant van 28 juli 1950.

124 124a 126

Een huis met geschiedenis

In 2003 kwamen Paul Beetsma en Eveline Bos in het huis aan de Koestraat 126 wonen, een historisch pand uit 1654. Aan de achterzijde keken zij uit op de twee monumentale zilverwerkplaatsen van zilversmid Marjan Klarenbeek. Beter konden ze niet wensen. Langzamerhand groeide hun interesse in de geschiedenis van het huis. De Geschiedeniswerkplaats Genealogie en Huizenonderzoek gaf Paul de kans om hun huis te onderzoeken.

GEVELSTENEN

Ons huis heeft twee gevelstenen, wat uniek is voor Schoonhoven. De rechter gevelsteen is uit 1654 en heeft als tekst: *“Wat is de wereld met al haar luste niet”*. Mogelijk werd hiermee bedoeld ‘wat is de wereld met al haar lusten? Niets! Een oproep dus om je niet aan aardse zonden over te geven.

De tekst van de linker gevelsteen is onleesbaar. Volgens Wim Mazurel is deze steen uit 1579. Mogelijk is de steen afkomstig van een door brand verwoest huis.

Volgens Ooms-Korteweg in het boek Uithangtekens van Schoonhoven heeft de steen dezelfde tekst als de steen van het huis Stadhuisstraat 7, namelijk: *“Als t godt beehacht tis beeter benit dan beclaeget”*. In hedendaagse Nederlands: ‘Je kan beter benijd worden dan beklaagd’.

Ons huis Koestraat 126 en de twee panden ernaast, 124a en 124, zijn eind jaren negentig grondig gerenoveerd door de aannemer Porsul. Hij heeft in 1995 de panden gekocht van de familie Van Ieperen, die er sinds 1930 een handel in levensmiddelen in gevestigd had. Pand 126 fungeerde als woonhuis, terwijl pand 124a als winkel werd gebruikt en pand 124 als opslagruimte. De drie panden zijn door de verbouwing aparte woningen geworden. De splitsingsakte dateert van 1999, zo blijkt uit kadastrergegevens.

PROFITEER ER VAN!!

A.S. ZATERDAG
gaan verschillende artikelen tegen
WEGGEEFPRIJZEN
de deur uit.

FA. J. J. VAN IEPEREN
KOESTRAAT 126 SCHOONHOVEN TEL. 01823-2290

Krantenadvertentie van de firma Van Ieperen

De familie Van Ieperen kocht in 1930 de panden/woonhuis van Koenraad Verhoeff, die er een schilders-en rijtuigschildersbedrijf had. Tot omstreeks 1990 heeft de familie Van Ieperen,

eerst vader Jan Jacobus (1893-1968) en later zijn zoon Hugo (1926-1991) de zaak geëxploiteerd. In het noordelijke gedeelte van de Koestraat was tot de jaren 90 veel bedrijvigheid. De ondernemers hier hebben wel veel contact met elkaar. Zij waren altijd bereid elkaar te helpen en te ondersteunen in hun ondernemerschap. De ondernemers hebben altijd het gevoel gehad dat ze een ondergeschoven kindje waren ten opzichte van de winkels in de Lopikerstraat, vertelde een familielid ons.

CORBIJN VAN WILLENSWAARD

Voordat Koenraad Verhoef er kwam te wonen, was het pand eigendom van Abraham Corbijn van Willenswaard (1853-1915). Abraham was net als Koenraad huis- en rijtuigschilder. Hij heeft het vak uitgeoefend van 1892 tot zijn overlijden in 1915. In de Schoonhovense Courant uit die periode verschenen verschillende berichten, zoals een personeelsadvertentie waarin een schildersknecht of leerling werd gezocht, maar ook in 1917 de aankondiging van openbare verkoping van het woonhuis met ‘annexe werkplaats’, erf en grond, door notaris Teijinck in het Heerenlogement.

Vermeldenswaard is dat Abraham Corbijn van Willenswaard zaken deed met Izaak Cornelis van Sonsbeek,

Openbare Vrijwillige Verkoop.

De Notaris **D. TEIJINCK** te Schoonhoven zal op **Donderdag 26 Juli 1917, 's avonds 7 uur (Nieuwe tijd)**, in het **HEERENLOGEMENT** te **Schoonhoven**, in het openbaar verkoopen:

Ten verzoeken van
de Fam. **CORBIJN v. WILLENSWAARD.**

1. Het Woonhuis
geënd 126, met annexe **WERKPLAATS**, **ERF** en **GROND**, binnen **Schoonhoven**,
aan de Koestraat; kad. Sectie C no. 1329, groot **180 Centiaren.**

In dit pand is sedert jaren met goed succes uitgeoefend de zaak van **Huis- en Rijtuigschilder.**

Aanvaarding 1 September a.s. Te bezichtigen Dinsdag en Donderdag vóór de verkoop, mits belet vragende.

Wereldberoemde kunstenaars

Corbijn van Willenswaard

Abraham Corbijn van Willenswaard jr.
(geboren begin 1853; gehuwd met Christina Elizabeth van Vreumingen) was **huis-, restauratie- en kunstschilder**. Hij woonde Koestraat 126. Hij exposeerde zijn schilderkunst op de Wereldtentoonstelling van 1873 in Wenen en kreeg een *loffelijke vermelding met diploma*. Zijn vader, Abraham sr., kreeg op 3-jarige leeftijd de naam Corbijn bij zijn achternaam (zijn moeders achternaam; zie hieronder). Zoon **Anton Johannes** (1886) volgde hem niet op in de zaak, maar werd **tekenleraar** aan de Teekenschool in Schoonhoven en in 1910 **leraar handtekenen aan de Burgeravondschool (en later kunsttekenleraar aan het Christelijk Lyceum) in Hilversum**. Diens kleinzoon en naamgenoot **Anton Corbijn** (1955; 'van Willenswaard' laat hij meestal achterwege) is een wereldberoemd **fotograaf, grafisch ontwerper en filmregisseur**. Ook zijn jongere broer **Maarten Corbijn** is een beroemd fotograaf.

die naast hem op het huidige huisnummer 122 woonde en goudwerker van beroep was. Bij de aankoop door Corbijn in 1892 voor 2600 gulden vond een splitsing van de percelen plaats.

Hoe zagen de percelen hiervoor eruit? In principe liepen ze achter de panden door tot aan de Havenstraat. De panden hadden een achteruitgang. Bij de splitsing werd het perceel 216 vergroot ten koste van de grootte van het perceel 214 (nu huisnummer 126, ons huis).

Zie tekening hieronder van JanJaap Luijt:

situatie na splitsing in 1892

situatie voor splitsing

De consequentie van deze splitsing was dat het pand, ons latere woonhuis, geen achteruitgang meer had. Het toen verkochte stuk grond met daarop een schuur/huisje is later na renovatie de zilverwerkplaats noordzijde aan de Havenstraat geworden. Daarvóór heeft het oorspronkelijke huisje dienstgedaan als koetshuis van een vorige bewoner, notaris Justus Johannes Hofstede.

Voor de splitsing woonden op dit adres van 1876 tot 1892 loodgieter Frederik Alexander Ettinger, hiervoor – van 1839 tot 1876 – kleermaker Jan Kranenburg en daarvoor loodgieter Dielis Hartman.

NOTARIS HOFSTEDE

Vóór Dielis Hartman woonde op het perceel van ons latere huis Koestraat nr 126 de boven-

genoemde notaris Justus Johannes Hofstede (1794). Hij bezat meer panden die hij waarschijnlijk gebruikte als praktijkruimte. Hij hield praktijk van 1826 tot 1846. Hij deed de afwikkeling van fallissementen, verkoop van huizen, afwikkeling van nalatenschappen.

Een opmerkelijk bericht in de Leydsche Courant van 6 oktober 1840 was van notaris Hofstede, die de volgende akte passeerde.

“De heer Pieter Overgaauw, koopman uit Rotterdam en Vrouwe Maria Antonette Heinz wonende te Schoonhoven, echtgenote van den heer Rolla Boeck, hebben aangegaan een vennootschap van koophandel zich uitsluitend bepalende tot het Fabriceren van en Handeldrijven in Loodwit.”

Leydsche Courant van 6 oktober 1840; de overname en voortzetting van de loodwitfabriek wordt geregeld

Deze loodwitfabriek was opgericht in 1778, heeft voortbestaan tot 1995 en is hierna afgebroken. De fabriek aan de Havenstraat heeft de grond tijdens zijn bestaan ernstig vervuuld, maar deze grond is recent gesaneerd en bebouwd met nieuwe woningen.

Al in de negentiende eeuw heeft dominee Cornelis Elisa van Koetsveld (1817-1894), een sociaal zeer bewogen man, gewezen op het ongezonde productieproces. Hij streed voor betere werkomstandigheden bij de arbeider. Hij vertrok later naar Den Haag, waar hij als hofpredikant nog het prinsesje Wilhelmina gedoopt heeft in 1880.

Paul Beetsma

DR. C. E. VAN KOETSVELD.

© Stephan Tellier

Kegelhuis De Engel was in Schoonhoven een begrip. Het was ruim 50 jaar een feestlocatie in de Koestraat. Bekend van (bedrijfs)kegelwedstrijden, maar ook van het jaarlijkse Sinterklaasfeest na het Sinterklaasjelen. Maar wie is met het kegelhuis begonnen, waarom heette het De Engel en wat was het daarvoor? Het onderzoek daarnaar maakte deel uit van de Geschiedeniswerkplaats Genealogie en Huizenonderzoek.

Camera's in de Koestraat ten tijde van de opnamen voor de film 'Toen was geluk heel gewoon'.

C 295 is het kadastrale nummer, waarmee het perceel aan de Koestraat werd aangeduid. Het kadaster is ingevoerd aan het begin van de 19e eeuw, om tot een eerlijke heffing van de grondbelasting te komen. Vanaf 1832 kun je in het kadaster van alle percelen (stukken grond) de gegevens vinden van de eigenaren door de jaren heen, hun naam en hun beroep. Het kadaster is de basis van ons huizenonderzoek.

EIGENAREN

Bij perceel C 295 vinden we als eerste de naam van Agatha Blankert, weduwe van Mr. Stephanus Jacobus Scheltus. Zij overleed op 22 mei 1831 en haar huis aan de Voorhaven werd toen verkocht aan Maria van Oosten, weduwe van Daniël Slingerland. Haar dochter Anne Maria Slingeland erfde het pand in 1845 en verkocht het in 1874 aan Abraham Johannes de Wilde,

geneesheer en verloskundige. Zo wisselde het pand nog enkele keren van eigenaar. Er woonden onder anderen een bierbrouwer en een kaashandelaar, maar wij zoomen in op het moment dat koopman Hendrik van der Ham het kocht, in 1936.

Zijn zoon Gerrit van der Ham was grossier in groenten en fruit. Deze Van der Ham besloot op het erf achter zijn woonhuis aan de Voorhaven – dus eigenlijk aan de Koestraat – een pakhuis te bouwen (zie op de volgende pagina een bouwtekening van de verbouwing). Het was bedoeld als opslagruimte voor zijn voorraden groenten en fruit. Toen Gerrit van der Ham in 1966 het hele perceel met opstallen verkocht, werd er in het kadaster gesproken over huis, erf, schuur en pakhuisen.

Het perceel achter de Voorhaven, aan de Koestraat, was nog niet in zijn geheel volgebouwd. Hendrik van der Ham, de vader van Gerrit, liet eerst het al gebouwde (waarschijnlijk een schuurtje en/of afdak) afbreken. Daarna werden op het perceel in 1934 een woonhuis en pakhuis gebouwd. Een breder pand en een smaller pand.

In 1940 werd het smallere pand, het pakhuis, naar achteren toe vergroot. De nieuwe eigenaar, Joh. de Mooy, bouwde in 1966 de magazijnruimte om tot woonhuis. Nu bevinden zich op deze percelen de huisnummers Koestraat 2a en 2. De pakhuisen werden in 1967 verkocht aan C.M. van Engelen. Deze Van Engelen was cafetariahouder in Schoonhoven en had met de pakhuisen heel andere plannen.

Zoals hiernaast te zien is, heeft het perceel op de hoek van de Voorhaven/ Koestraat het nummer C 295 (ingekleurd met paars). Het perceel ligt grotendeels aan de Koestraat.

EEN FERVENT KEGELAAR

C. (Cees) van Engelen was al langer actief in Schoonhoven. Eerst werkte hij in een banketbakkerij, als militair diende hij in de officiersbarakken en nog later werd hij restauranthouder. Daarnaast was hij zelf een fervent kegelaar en hij zag een gat in de markt voor de beoefening van deze sport. Hij besloot het pakhuis aan de Koestraat 4 te verbouwen tot kegelbaan. Dat werd de eerste kegelbaan in Nederland die compleet was geautomatiseerd. De twee banen kwamen in de lengterichting van het pand, tegen de muur die grensde aan Koestraat 6. Daartegenover bevond zich de entree en de garderobe. Achterin het pand was een bar en ruimte voor een biljarttafel.

Naast het kegelen was er dus ook ruimte voor andere festiviteiten.

In 1994 is het kegelhuis uitgebreid met een bedrijfskeuken op de binnenplaats achter Koestraat nummer 2a. In 2008 vraagt L. Pouw, de nieuwe eigenaar van de kegelbaan, toestemming voor de bouw van een serre. Een rookserre wel te verstaan, die ook werd gerealiseerd op de binnenplaats van Koestraat 2a.

De heer Pouw, die zelf op Koestraat 2 woonde, deed de zaak over aan zijn dochter en zoon Claudia en Martijn Pouw. Zij besloten in 2020 te stoppen met de baan en zich alleen nog te richten op catering. De kegelbaan en het

pand ernaast (Koestraat 2a) werden verkocht en kregen een woonbestemming. In de ruimte van de kegelbaan zijn inmiddels drie huurappartementen en een koopappartement gerealiseerd. Een stukje van de kegelbaan werd de gezamenlijke gang.

Op de voorgevel kwam de naam De Engel terug. Een naam, waarvan we nu weten dat die is terug te voeren op de man die de kegelbaan heeft laten bouwen: Cees van Engelen.

Huib Geuze

MODERNE KEGELBAAN: EEN AANWINST

Burgemeester J. Aten mocht op 10 juli 1968 de eerste bal gooien in het nieuwe Kegelhuis De Engel. Het werd een poedel, ‘een stuntelig begin’, volgens Aten, die de kegelbaan een aanwinst voor zijn gemeente noemde.

De Engel was de eerste kegelbaan in Nederland die volledig geautomatiseerd was, met oplichtend scorebord. ‘De kegels worden in enkele seconden weer op hun plaats gezet, terwijl de ballen geruisloos op het punt van uitgang terugkeren’, schrijft de Schoonhovensche Courant bij de opening.

De kegelbaan werd een groot succes. Schoonhoven had al snel een eigen kegelclub, De Engel, en er werden veel wedstrijden

en toernooien gespeeld. Avond aan avond is de baan vol, vertelt Van Engelen in 1978 in een interview in de Schoonhovensche Courant. Hij zou kunnen uitbreiden van twee naar vier banen, maar, zo zegt hij: ‘Ik denk er niet aan. De sfeer in De Engel is uniek’. Je kon er ook biljarten, sjoelen en andere oud-Hollandse spelletjes doen.

FILMOPNAMES EN SINTERKLAAS

De unieke sfeer van de kleine kegelbaan bleef niet onopgemerkt. In december 2013 werd De Engel gekozen als locatie voor de speelfilm *Toen was geluk heel gewoon*. Gerard Cox en Joke Bruijs kwamen voor de opnames naar Schoonhoven.

Ook is jarenlang een Sinterklaasfeest in De Engel georganiseerd, als sluitstuk van het traditionele Sinterklaasjelen. Op zo’n dag werden de kegelbanen afgedekt met planken zodat er een grote zaal ontstond.

© Stephan Teller

Grote Kerk en Koestraat, olieverf op doek, 70 x 100 cm, Joop Schuurhuis

'Er was bij mij geen moment van twijfel toen dit werk van de Drentse kunstschilder Joop Schuurhuis (1920-1992) te koop kwam. Dat wilde ik graag kopen.

Het is een heel mooie weergave van het dagelijkse zicht op de 'Grote Kerk', zoals we de Bartholomeuskerk noemden, tijdens mijn jeugdjaren in de Koestraat. Uiteraard toen niet meer met paard en wagen maar niet zo vol met auto's als vandaag de dag. Toen was de Koestraat nog wel bijna zo rustig als op dit werk en een straat waar we als kinderen nog naar hartenlust in konden spelen.

Dit schilderij heeft veel emotionele waarde voor mij en het heeft dus na de aankoop een prominente plek in mijn huis gekregen.'

Ton Peltenburg